

Het concept programma in de gemeente Wijchen

september 2024 – augustus 2025

Wijchen kiest ervoor om de herdenkingsactiviteiten te concentreren rondom Operatie Market Garden; de bevrijding van Wijchen september 1944, en rondom de officiële bevrijding op 5 mei 1945. Participatief herdenken, betekenisvol beleven en innovatieve samenwerkingen zijn hierin de kernwoorden. De activiteiten richten zich enerzijds op het onderwijs (educatieve activiteiten) en op inwoners van Wijchen en de regio.

80 jaar Market Garden / Bevrijding van Wijchen / september 2024

In september 2024 herdenken we dat 80 jaar eerder de bevrijding van Wijchen heeft plaatsgevonden als gevolg van Operatie Market Garden. In het kader daarvan wordt o.a. de volgende activiteit georganiseerd:

Er komt een tocht met een colonne van legervoertuigen van de Liberation Task Force (LTF). Deze zal gaan van Leopoldsburg (BE) via Veghel naar Nijmegen. Tussendoor wordt er nog gestopt in Grave. Wij haken hierop in. In Balgoij organiseren we op 17 september een static show. Inwoners van onze gemeente krijgen de kans om de voertuigen rustig van dichtbij te bekijken. Eromheen wordt een educatief programma georganiseerd in samenwerking met het Cultuurknooppunt Wijchen-Beuningen.

Bevrijdingsconcert (of 5 mei).

De officiële bevrijding

In de aanloop naar 5 mei 2025, en op 4/5 mei 2025 herdenken we dat Nederland 80 jaar geleden bevrijd werd. In het kader daarvan worden o.a. de volgende activiteiten georganiseerd:

* **Meerkunst Wijchen. Expositie van beeldende kunst**, geïnspireerd op het thema bevrijding. De project coördinatie is in handen van stichting Kunstkring Wijchen. Elk kunstwerk is in feite een ode aan de bevrijding door de Canadezen in Wijchen, en de vrijheid die we sedertdien ervaren. Door 15 tot 20 beeldende kunstenaars, uit verschillende disciplines, wordt het thema vrijheid in beeld gebracht. Dat gebeurt op een bijzonder locatie: in het Wijchens Meer.

Het project bestaat uit:

- Tentoonstelling van 15 tot 20 werken op het water.
- Tentoonstelling van MEERkunst met werken van de kunstenaars in het Kunsthuis gedurende de eerste 6 tot 8 weken van de buitententoonstelling inclusief – mits medewerking – een onderdeel kunst ingevuld wordt door bijvoorbeeld stichting Vrolijkheid¹ of een vergelijkbare organisatie (vluchtelingenwerk) c.q. vluchtelingen uit Oekraïne.
- Een project met Antoon Versteegde (kunstenaar die internationaal grote projecten doet o.a. de Architectuur Biënnale Venetië); essentieel bij de bouw van zijn kunstwerken is het betrekken van mensen. In dit geval denkt stichting Kunstkring Wijchen aan een brug samengesteld door mensen via vluchtelingenwerk (of een andere organisatie gericht op de inbreng van mensen met een oorlogsachtergrond in combinatie met bijv. het Pro College, school voor praktijkonderwijs).
- 1 of 2 kunstwerken gemaakt door jongeren (leerlingen van het Maas Waal College/Procollege)
- Een aantal wandelingen langs MEERkunst voor kinderen (via Cultuurknooppunt) 'kunstkijken' en in gesprek gaan over het thema oorlog, bevrijding en vrijheid
- Enkele divers samengestelde groepen die begeleid 'kunst kijken' gedurende de tentoonstelling MEERkunst in het Kunsthuis.
- PR in de zin van gedurende de looptijd publiek trekken en waar belangstelling samenwerkingen aan te gaan. Denk aan het Kasteel museum, bibliotheek etc
- NB. Indien belangstelling en trekkracht van anderen: muziekevenement langs het meer ed. (rol project: enthousiasmeren, stimuleren anderen en faciliteren).

* **Vrijheidsfestival 80 jaar bevrijding**. De project coördinatie hiervan is in handen van stichting Museum Kasteel Wijchen. In de kasteeltuin in Wijchen wordt een vrijheidsfestival georganiseerd met theatrale acts, de resultaten vanuit de schooltour (zie onderdeel Educatie) en voordrachten. Met de theateracts wordt op een laagdrempelige manier een terugkoppeling gemaakt naar 80 jaar vrijheid herdenken en vieren, en de brug geslagen naar het leven in vrijheid nu. Museum Kasteel Wijchen gaat hierbij de samenwerking aan met Pieter Schipmolder. Schipmolder heeft 25 jaar het 5 mei bevrijdingsfestival in Amsterdam georganiseerd. Daarnaast wordt ook samengewerkt met het theater Mozaiek en de bibliotheek voor de invulling van de theateracts en de voordrachten.

* In aanvulling op het programma van het Vrijheidsfestival organiseert de gemeente activiteiten. Dat wordt nog nader uitgewerkt.

¹ Stichting de Vrolijkheid organiseert kunstprojecten voor en met kinderen, tieners, jongeren en hun families op Nederlandse asielzoekerscentra.

Educatie

Scholentour. In aanloop naar het Vrijheidsfestival 80 jaar bevrijding organiseert Museum Kasteel Wijchen een scholentour. Deze tour is afgestemd voor de leerlingen van groep 7 en 8 basisonderwijs, en voortgezet onderwijs en MBO. In dit educatieprogramma staat herdenken en vieren van de bevrijding, met een koppeling naar de actualiteit centraal. Als middel wordt theater ingezet. Via theater wordt met de kinderen en jongeren het gesprek aangegaan over wat nu eigenlijk vrijheid is, en wat het betekent voor ze. Daarna gaan de jongeren zelf ook aan de slag om het thema vrijheid te verbeelden via theater. de resultaten hiervan worden tijdens het vrijheidsfestival getoond.

Voor dit project werkt het museum samen met Pieter Schipmolder, en met het Cultuurknooppunt Wijchen-Beuningen.

*** Market Garden educatief programma.** Gekoppeld aan de activiteiten rondom 17 september 2024. 80 jaar na de bevrijding van Wijchen in Operatie Market Garden.